

Novi Sad, 12. oktobar 2009. godine

JAVNA RASPRAVA O NACRTU ZAKONA O ZAŠTITI POTROŠAČA

Unija poslodavaca Srbije - poslodavci Vojvodine u saradnji sa Privrednom komorom Vojvodine, Izvršnim većem AP Vojvodine - Sekretarijatom za privredu, Poslovnim udruženjem vlasnika računovodstvenih agencija – UVRA, Asocijacijom potrošača Srbije – APOS i Udruženjem za zaštitu potrošača Vojvodine, organizovala je 12. oktobra u Novom Sadu Javnu raspravu o Nacrtu zakona o zaštiti potrošača na kojoj je prisustvovalo preko stotinu poslodavaca, predstavnika organizacija potrošača i tržišne inspekcije.

Javnu raspravu su otvorili predstavnici PKV, Izvršnog veća APV i Unije poslodavaca.

Mr Ljiljana Stanković, pomoćnica ministra za trgovinu, cene i zaštitu potrošača predstavila je nacrt Zakona o zaštiti potrošača. Ono što je bitno jeste da je u fokusu potrošač. Najveća novina u ovom Zakonu jeste da je potrošač isključivo FIZIČKO LICE, i što je teret dokazivanja da je izvršio obavezu obaveštavanja isključivo na trgovcu.

Prisutnima su se obratili i Rut Ana Butner – rukovodilac CARDS projekta i Drago Trbojević – ekspert za obuku u ZAP (zaštita potrošača) projektu i član CROVNA-e, asocijacije potrošača u Nemačkoj.

Zatim su se prisutni uključili u diskusiju svojim predlozima i sugestijama na predložen tekst.

Edina Popov, predsednica Asocijacije potrošača Srbije-APOS je naglasila da je Zakon veoma obiman ali u celini bolji nego prethodni, da je potrebno uneti i direktive o "nepoštenoj poslovnoj praksi" i odgovornost države, kao i mogućnost da udruženja potrošača aktivno deluju kada se na tržištu promovira nešto što je skupo i nekvalitetno i da nije dobro što se usluge od opšteg interesa tretiraju kao da nisu roba...

Goran Papović, predsednik Vojvođanske organizacije potrošača je zatražio da priprema za primenu ovog Zakona bude 2 godine za obuku inspeksijskih organa, trgovaca i organizacija potrošača.

Lazar Srdanov, sekretar Međuopštinskog udruženja trgovaca Novog Sada je izneo primedbe ispred UPS-PV:

- zakon je dosta obiman i postoji mogućnost njegove teže primene, izrazi neadekvatni i novi
- zašto neke oblasti imaju posebno mesto u Zakonu o zaštiti potrošača, kada su već regulisane drugim zakonima (npr. u Zakonu o turizmu)
- kategorije "potrošačkog ugovora" nema u Zakonu o obligacionim odnosima
- preterano i forsirano podilaženje potrošaču a bez zaštite i trgovca
- novi način rešavanja sporova je dobar ali teško primenljiv u našoj praksi, treba jačati i pomagati odnos trgovac-potrošača
- odredbe koje se odnose na potpisivanje ugovora o kreditu su dobre
- predvideti preventivno ponašanje inspekcije i ne ići odmah na kaznene mere

- "potrošač ne može da se odrekne prava koja su mu priznata ovim Zakonom" je preterano i nije u skladu sa Ustavom.....

Jovan Beara, predsednik Poslovnog udruženja UVRA je izneo da:

- Zakon o zaštiti potrošača je tesno povezan sa Zakonom o trgovini i mora se posmatrati i primenjivati kao celina
- UVRA smatra da zakon ne sme ostati "mrtvo slovo na papiru" što je čest slučaj kod primene zakona u našoj zemlji
- veoma je bitno da Savet za zaštitu potrošača bude nezavisno telo, izmešteno iz Ministarstva jer je Zakonom predviđeno da ga osniva i članove imenuje ministar trgovine što može poništiti njegovu suštinu postavljanjem politički podobnog kadra.
- potrebno je formirati organizaciju potrošača na makro nivou (kao federaciju svih), tj. jednu centralnu organizaciju
- Centar za rešavanje potrošačkih sporova
- takođe je neophodno obezbediti njegovu nezavisnost. Predložio da predsednika i potpredsednika Centra imenuje komisija koja bi se sastojala od predstavnika udruženja potrošača, UPS i PKS.
- neusaglašene su kaznene odredbe Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o trgovini
- potrebno je da Savet za zaštitu potrošača tromesečno drži sednice sa trgovcima, potrošačima i tržišnim inspektorima radi jasnog tumačenja spornih slučajeva, čime bi se ubrzalo davanje stručnih mišljenja i tumačenja.

Rade Stanković, direktor YUTA-e i kolektivni član UPS je rekao da:

- YUTA samo traži jasna pravila igre!
- turistički radnici u Srbiji jedini u svetu imaju fiskalne kase
- tur. agencijama se ovim zakonom nameću veće obaveze od evr. direktiva!
- potrebno je da se zakon usaglasi sa srpskim jezikom i pravnim sistemom kao i da se obezbedi duži period za pripremu za primenu ovog zakona

Đerđ Pap, predsednik Upravnog odbora Poslovnog udruženja UVRA:

- nedoslednost u terminologiji kaznenih odredbi
- Zakon o prekršajima određuje opšti minimum i maksimum kazni koje se propisuju a u nacrtu Zakona o zaštiti potrošača to je prekršeno!
- podzakonski akti moraju da budu jasni, konkretni i primenljivi
- nedovoljno jasno formulisani termini – pravno lice, preduzetnik, fizičko lice...

Dragan Stanišić – Član upravnog odbora poslovnog udruženja UVRA:

- Zakon dovodi u zabunu one koji treba da ga primenjuju
- propisati tačan izgled i sadržinu deklaracije
- kazne previsoke – prepoloviti ih.

Na kraju rasprave, **Miljana Stojić Stojanovska** je ispred Unije poslodavaca zaključila raspravu, konstatujući da su sve zainteresovane strane, učesnici javne rasprave, saglasni u zahtevu da su neophodna jasna pravila igre za sve, i da ta pravila budu lako primenljiva.

Takođe, organizatori ove javne rasprave uputiće Ministarstvu i zahtev za organizovanjem javne rasprave o nacrtu Zakona o trgovini.

